

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio išaiškinimo.

Austrijos Federalinis administracinis teismas pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinama taip, kad viešojo pirkimo sutarties (toliau – pirkimo sutartis) keitimas po to, kai pasibaigė sutartas vykdymo laikotarpis, rangovas suteikė paslaugas, kurios nebuvo atšauktos, ir pateikė galutinę sąskaitą faktūrą, bet atlygio perkančioji organizacija dar nesumokėjo, kvalifikuotinas kaip pirkimo sutarties keitimas jos „galiojimo laikotarpiu“?

Jei atsakymas būtų teigiamas:

2. Ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio 1 dalies c punkto i papunktis turi būti aiškinamas taip, kad aplinkybės, kurių pareiginga perkančioji organizacija „negalėjo numatyti“, apima ir išorines aplinkybes, kurios susiklostė prieš pirkimo sutarties sudarymą, bet jų poveikis pirkimo sutarčiai paaiškėjo tik po pirkimo sutarties sudarymo?

Jei atsakymas būtų teigiamas:

3. Ar Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio 1 dalies c punkto i papunktis, siejamas su ii papunkčiu, turi būti aiškinamas taip, kad „būtinybė“ daryti pakeitimą atsiranda dėl aplinkybių, kurių pareiginga perkančioji organizacija negalėjo numatyti, ir tuomet, kai keitimas yra „tikslingas“, bet nėra „neišvengiamai būtinas“, jei dėl pakeitimo nepasikeičia bendras pirkimo sutarties pobūdis?

Atsakydamas į pirmąjį prejudicinį klausimą, ESTT pažymėjo, kad Direktyvoje [2014/24/ES](#) nėra pateikta pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpio“ sąvokos apibrėžimo. Siekiant nustatyti šios sąvokos apimtį, būtina atsižvelgti: 1) į Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio formuluotę; 2) į šios nuostatos kontekstą ir 3) į teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus.

ESTT nurodė, kad iš Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio formuluotės nėra aišku, ar gali būti laikoma, kad pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“ tęsiasi tol, kol perkančioji organizacija visiškai neatsiskaito už tiekėjo pagal pirkimo sutartį suteiktas ir perkančiosios organizacijos galutinai priimtas paslaugas ar, priešingai, pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“ pasibaigia tiekėjui suteikus visas paslaugas pagal pirkimo sutartį, perkančiajai organizacijai jas galutinai priėmus ir tiekėjui pateikus galutinę sąskaitą faktūrą, neatsižvelgiant į tai, kad mokėjimas pagal ją dar nėra atliktas.

Analizuodamas Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio kontekstą, ESTT nurodė, kad pagal Direktyvos [2014/24/ES](#) 2 straipsnio 1 dalies 5 punktą pirkimo sutartys apibrėžiamos kaip „atlygintinės sutartys“, todėl, atrodytų, kad tol, kol iš tokios pirkimo sutarties kylančios tarpusavio prievolės (t. y. ne tik konkurso laimėtoju pavesių paslaugų teikimas, bet ir už šias paslaugas mokėtinos kainos sumokėjimas) nėra visiškai įvykdytos, turi būti laikoma, kad šios pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“ dar nesibaigė. Vis dėlto ESTT pabrėžė, kad toks aiškinimas nėra patvirtinamas sisteminiu Direktyvos [2014/24/ES](#) nuostatų vertinimu.

ESTT pažymėjo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnis, siejamas su jos preambulės 107 konstatuojamąja dalimi, pirkimo sutarčių keitimą sieja su tuo, ar pirkimo sutartis vis dar vykdoma, o vykdymo sąvoka Direktyvos [2014/24/ES](#) nuostatose nuosekliai siejama su tiekėjo atliekamais veiksmais – prekių tiekimu, paslaugų teikimu ar darbų atlikimu (pavyzdžiui, nustatant techninius ir profesinius pajėgumus ar specialiąsias pirkimo sutarties sąlygas). Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio prasme perkančiosios organizacijos pareiga atsiskaityti už tinkamai įvykdytas prievoles nėra laikoma pirkimo sutarties vykdymu.

Iš tokio aiškinimo matyti, kad pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“ Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio taikymo tikslais yra siejamas su tiekėjo vykdomomis sutartinėmis prievolėmis. Todėl pirkimo sutarties keitimas pagal šioje nuostatoje nustatytas sąlygas galimas tik tol, kol tiekėjas dar nėra įvykdęs visų sutartinių prievolių ir perkančioji organizacija nėra galutinai priėmusi įvykdymo, o aplinkybė, kad perkančioji organizacija dar nėra atlikusi atsiskaitymo, šiuo atveju neturi reikšmės.

ESTT pažymėjo, kad tokį aiškinimą patvirtina ir Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsniu siejami tikslai. Šia nuostata, kuria nustatomos sąlygos, leidžiančios keisti pirkimo sutartis jų galiojimo laikotarpiu nevykdant naujos pirkimo procedūros, siekiama užtikrinti lygiateisiškumo ir skaidrumo principų laikymąsi, kartu suteikiant perkančiosioms organizacijoms tam tikrą lankstumą reaguoti į pirkimo sutarties vykdymo metu kilusias aplinkybes. Vis dėlto ESTT priminė, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnis, kuriame nustatomos šios išimtys, turi būti aiškinamas siaurai. ESTT taip pat nurodė, kad galutinai priėmus tiekėjo sutartinių įsipareigojimų įvykdymą ir pateikus galutinę sąskaitą faktūrą, nebegali susiklostyti aplinkybės, į kurias reikėtų atsižvelgti ir dėl kurių būtų reikalinga keisti pirkimo sutartį.

Šios bylos kontekste ESTT pažymėjo, kad priešingas aiškinimas, pripažįstant, kad perkančioji organizacija gali keisti pirkimo sutartį tol, kol neatliks galutinio atsiskaitymo už tiekėjo suteiktas paslaugas (nors šios paslaugos buvo galutinai priimtos ir buvo pateikta galutinė sąskaita faktūra), reikštų, kad perkančiajai organizacijai leidžiama savo nuožiūra pratęsti laikotarpį, kuriuo galima taikyti išimtį nustatančią nuostatą, o tai prieštarautų būtinybei šią nuostatą aiškinti siaurai. Be to, ESTT pažymėjo, kad šios išvados nepaneigia aplinkybė, jog pagal Direktyvą [2011/7/ES](#) perkančiosioms organizacijoms yra nustatytas terminas atsiskaityti už suteiktas paslaugas. ESTT nurodė, kad šis mokėjimo terminas taikomas būtent dėl to, jog pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnį, jau yra pasibaigęs, t. y. kai tiekėjas yra įvykdęs jam pavestas prievoles, perkančioji organizacija yra galutinai priėmusi įvykdymą ir tiekėjas yra pateikęs galutinę sąskaitą faktūrą.

Atsakydamas į pirmąjį prejudicinį klausimą, ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog negali būti laikoma, kad pirkimo sutarties „galiojimo laikotarpis“ dar nėra pasibaigęs, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, kai tiekėjas suteikė visas paslaugas, kurios turėjo būti suteiktos pagal atitinkamą pirkimo sutartį, perkančioji organizacija šias paslaugas galutinai priėmė ir tiekėjas išrašė galutinę sąskaitą faktūrą, net jei perkančioji organizacija dar nesumokėjo joje nurodytos kainos.

Dėl antrojo ir trečiojo prejudicinių klausimų, ESTT konstatavo, kad, atsižvelgiant į atsakymą dėl pirmojo prejudicinio klausimo, į juos atsakyti nereikia.